

O istorie de succes

FIȘIER BIOGRAFIC.

Născută la 14 martie 1965, într-o familie de intelectuali din satul Crișcăuți, raionul Dondușeni. Părinții Nicolae și Vasilisa Teaciuc, pedagogi consacrați (au trecut prea devreme în lumea celor drepte), i-au dat fiicei, pe lângă cei 7 ani de acasă, tot ce-i trebuie pentru a deveni cineva: caracter, dragoste de carte, de cunoștințe, stofă intelectuală pentru a analiza lucrurile în evoluție și de a face just concluziile de rigoare, dragoste față de oameni, simțul responsabilității. A absolvit, în 1989, Facultatea de Biologie și Pedologie a Universității de Stat din Moldova. În perioada anilor 1989-2015 activează la Institutul de Zoologie al AȘM: specialist superior hidrobiolog al Laboratorului de Hidrobiologie; cercetător științific coordonator al Laboratorului de Hidrobiologie și Ecotoxicologie; 2006 până în prezent – director adjunct pe probleme de știință. În anii 2002 și 2007 a urmat stagii la Universitatea Riverside din California și Universitatea Virginia, SUA, privind metodologia de monitorizare a diversității și structurii organismelor acvatice și de estimare a rolului lor în aprecierea stării ecologice a ecosistemelor acvatice.

Teza de doctor în biologie, specialitatea Hidrobiologie, ihtiologie, a susținut-o în anul 1998, teza de doctor habilitat în biologie, specialitatea Ecologie – în 2011. Conferențiar cercetător – în 2002, profesor cercetător – în 2013.

La începutul anilor '90 o întâlneam pe Laurenția Ungureanu la Institutul de Zoologie al AȘM, alături de alte tinere specialiste – vesele, zglobii, îmbrăcate în halate scurte albe (tinerețe floare!) – studiau din mers meseria de cercetător, tehnica de calcul, care devenea un instrument necesar în activitatea științifică și echipamentul de laborator, de care directorul, academicianul Ion Toderaș, avea mare grijă să facă rost prin contracte și sprijin internațional. În calitate de profesor universitar, a început să-i selecteze pe cei mai răsăriți de pe băncile universitare și să-i invite la Institutul de Zoologie.

DNA PROFESOR LAURENȚIA UNGUREANU, studenta de nota „10” de cândva, astăzi cercetătoare, la cei 50 de ani ai săi (îi marchează mâine), are o familie frumoasă. La anul patru de studii a născut prima fetiță, după doi ani de muncă la institut – pe cea de a doua; a făcut două stagii la Universitatea Riverside din California și Universitatea Virginia din SUA, a susținut două teze de doctorat, a publicat peste 130 de lucrări științifice, inclusiv 3 monografii, 3 ghiduri, 66 articole, 4 brevete de invenție. Rezultatele cercetărilor au fost prezentate la 35 de foruri științifice naționale și internaționale cu o importanță fundamentală pentru determinarea legităților proceselor biologice și a calității apei în ecosisteme de diferit tip, precum și aplicativă pentru valorificarea rațională și protecția resurselor biologice acvatice. În calitate de director adjunct al Institutului de Zoologie al AȘM, manifestă veritabile capacități organizatorice.

Am întrebat-o scurt pe doi: de ce a ales biologia și nu, de exemplu, istoria, filologia (tatăl ei a făcut două facultăți), artele frumoase - a studiat vioara la școala muzicală din centrul raional, sau alte discipline academice. Răspunsul a fost prompt:

– Încă din copilărie am fost curioasă să pătrund tainele viului. Aduc sincerele mele mulțumiri dnei Lidia Prisăcaru, profesoarei mele de biologie, grație căreia am făcut o alegere corectă în viață. Cât privește dragostea față de muzică, ea continuă să dea alt sens și culoare vieții...

Dna doctor habilitat, profesor cercetător Elena Zubcov, șefa Laboratorului Hidrobiologie și Ecotoxicologie al Institutului de Zoologie al AȘM, unde continuă să activeze și omagiata noastră, detaliază:

– Laurenția Ungureanu, deși a trecut în funcția administrativă de director adjunct, s-a format și a rămas în Laboratorul nostru ca cercetătoare. Merge în expediții, prelevează probe de apă din râuri și alte bazine acvatice din țară și de peste hotare, apoi le studiază minuțios în laborator, la microscop. S-a specializat într-un compartiment din hidrobiologie, *Algele planctonice*, numite și fitoplancton. Aceste organisme microscopice sunt producătorii primari care în procesul fotosintezei formează așa-numita producție primară a materiei organice, care servește drept hrană pentru alte organisme acvatice. Laurenția este o fire inteligentă, frumoasă și talentată – pe la sărbători ne bucură și cu un cântec frumos – are o voce extraordinară!

O constatare care confirmă o veche ipoteză: *cine-i talentat, e talentat în toate* – și acest lucru ne demonstrează prin tot ce realizează cercetătoarea Laurenția Ungureanu. Ea știe din proprie experiență: dacă te-ai afirmat în știință, ai rezultate ponderabile, ești competitiv, vei câștiga proiecte de cercetare naționale și internaționale, vei fi invitat să susții cursuri universitare, vei fi abilitat cu dreptul de conducere de doctorat, vei fi promovat și în funcții administrative (desigur, cine are vocație și-și dorește acest lucru). Omagiata noastră le-a obținut cu brio pe toate.

DAR SĂ URMĂRIM TRASEUL unor cercetări, experimente pentru a ne da seama de

complexitatea lor, cum se obțin niște rezultate științifice. Dacă e vorba de fluviul Nistru, probele de apă (hidrochimice și hidrobiologice) se iau de la Naslavcea, punctul extrem de la nordul republicii, și pe parcursul lui, până la Palanca, punctul extrem de la sud, ambele aflându-se la o distanță de 450 km. Aceste probe se iau de la mal și de la mijlocul râului și se etichetează. Primele experimente se realizează pe loc, apoi probele se conservă pentru a fi cercetate în laborator, la microscop. În cazul doamnei Laurenția Ungureanu, scopul principal al cercetării ține de evaluarea diversității specifice și estimarea producției primare a fitoplanctonului (totalitatea algelor planctonice) în rezultatul fotosintezei, precum și a destrucției materiei organice. Prin urmare, se studiază circuitul materiei și energiei în acest ecosistem acvatic și se apreciază starea lui ecologică, capacitatea de autoepurare etc. De rezultatele obținute beneficiază comunitatea științifică, Ministerul Mediului, alte organizații statale sau locale, dacă au fost solicitate asemenea cercetări sau a fost inițiat un proiect științific pentru a investiga ecosistemele acvatice.

PRIN CERCETĂRILE ȘTIINȚIFICE și rezultatele obținute, ea a contribuit la fortificarea Școlii Algologie din Republica Moldova, inițiată de membrul corespondent Vasile Șalaru, și a Școlii Hidrobiologice, fondată de academicianul Mihail Iarșenco și dezvoltată de academicianul Ion Toderaș.

Unele dintre cele mai importante rezultate științifice ale biologului Laurenția Ungureanu – Baza de date a fitoplanctonului ecosistemelor acvatice din R. Moldova și Sistemul de monitorizare al fitoplanctonului – s-au bucurat de aprecieri înalte la nivel internațional: Medalia de Aur (Salonul Internațional de Invenții IWIS 2010, Varșovia), Medalia de Argint (Salonul Internațional al Femeilor Inventatoare, Seul, Coreea, 2010), Medalia de

Argint (Salonul Internațional de Invenții, Geneva, 2010), Diploma de Merit a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din România (Salonul Internațional de Invenții, Geneva, 2010).

Pentru abnegație în activitatea de cercetare, Laurenția Ungureanu a fost distinsă și cu alte mențiuni: este laureată a Premiului Prezidiului AȘM pentru ciclul de lucrări „Legitățile succesionale de bază ale comunităților fitoplanctonice în ecosistemele acvatice principale ale Republicii Moldova în condițiile impactului antropic” (1999); pentru ciclul de publicații „Legitățile migrației substanțelor chimice și rolul lor în funcționarea grupelor principale de hidrobionți în ecosistemele acvatice ale Moldovei” (2003).

DESPRE COMPETITIVITATEA unui cercetător din oricare țară și domeniu ne mărturisesc proiectele lui de cercetare, obținute prin concurs. Din palmaresul omagiatei: conducător științific al proiectelor internaționale: „Assessment of current status of biodiversity and water quality in Dniester river” în cadrul programului bilateral moldo-american cu suportul financiar al CRDF/MRDA și „Complex Assessment of Water Quality of the Main waterresources of Republic of Moldova”, realizat cu suportul Fundației Soros-Praga; manager al proiectului internațional „Resources pilot for cross-border preservation of the aquatic biodiversity of Prut River”, executor în cadrul a 27 proiecte naționale și internaționale, un șir dintre ele în domeniul protecției mediului.

Un alt indicator de performanță al unui om de știință este pregătirea cadrelor științifice de înaltă calificare. Cândva tânără specialistă, astăzi profesor cercetător, Laurenția Ungureanu în perioada anilor 2000-2014 a fost titulara unor cursuri de anvergură la Universitatea de Stat din Moldova: „Ecologia acvatică”, „Hidrobiologia”, „Ecologia mi-

croorganismelor acvatice”, „Metodologia cercetării științifice”, „Principii, metode și tehnici ale redresării ecologice”. Printre auditori au fost și dintre acei care au îndrăgit biologia ca domeniu de activitate, încercând să realizeze proiecte de cercetare de actualitate: 3 dintre ei au susținut teze de doctorat în biologie, 2 – teze de masterat, 12 – teze de licență, ghidați cu profesionalism de dna profesor. În prezent, încă 2 doctoranzi și 4 competitori perfecțează lucrările de doctorat. În context, menționăm că dna Ungureanu se manifestă plener și în calitate de membru al Comisiei de Experti în Biologie a CNAA, contribuind și pe această cale la pregătirea cadrelor științifice de înaltă calificare.

OMAGIATA ÎMPREUNĂ CU SOȚUL EI, Grigore Ungureanu, biolog și dânsul, în prezent, consultant superior la Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, vrea să-și adune la masa de sărbătoare și fiicele, aflate departe de casă – Cristina, absolventă a Academiei de Studii Economice din București, România, actualmente e partener de business într-o companie internațională, va veni împreună cu soțul, Alexandru Ștefan; Romina, fiind studentă la drept la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, a absolvit, în paralel, Colegiul de Aeronautică din Dubai și, în prezent, călătorește prin toată lumea în calitate de însoțitoare de bord a Companiei aeriene Emirates. E încântată de frumusețea Terrei, de sănătatea căreia au grijă părinții și colegii lor biologi.

Presupun ce îi vor spune omagiatei la festivitate colegii și cei apropiați – că este frumoasă, că este talentată, că este o bună prietenă, soție și mamă și-i vor cânta tradiționalul: Mulți ani trăiască! La rândul ei, Laurenția Ungureanu le va dăruia ceva din repertoriul îndrăgit.

La mulți ani, stimată doamnă Laurenția Ungureanu!

Tatiana ROTARU